

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 221 din 17.05.2023

Dosar nr.: 1002/2021

Petiția nr.: 9338/10.12.2021

Petente: Asociația Clubul Sportiv Felcsik SK, Clubul Sportiv Școlar Gheorghieni, Clubul Sportiv Municipal Odorheiu Secuiesc

Reclamat: Federația Română de Hochei pe Gheață

Obiect: Petentele reclamă discriminarea fetelor în campionatele naționale U16 deoarece acestea nu pot participa în condiții de egalitate ca și băieții, considerând că este o faptă de discriminare pe criteriul de apartenență sexuală.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația Clubul Sportiv Felcsik SK cu sediul în Com. Cârța, Sat Cârța nr. 249/A, Jud. Harghita
2. Clubul Sportiv Școlar Gheorghieni cu sediul în localitatea Gheorghieni, B-dul Lacu Roșu nr. 5, Jud. Harghita
3. Clubul Sportiv Municipal Odorheiu Secuiesc cu sediul în Odorheiu Secuiesc, Piața Primăriei nr. 5, Jud. Harghita

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

4. Federația Română de Hochei pe Gheață cu sediul în București, Sector 2, B-dul Burebista nr. 35-37, Patinoarul Mihai Flamaropol

II. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.
6. Prin adresele nr. 311/13.01.2022 și nr. 481/20.01.2022 au fost citate petentele, iar prin adresele nr. 311/13.01.2022 și 481/20.01.2022 au fost citate părțile reclamate, părțile din dosar fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură

cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 4-5 în dosarul nr. 992/2021 și filele 4-5 în dosarul nr. 1002/2021).

7. În dosarul nr. 1005/2021 părțile au fost invitate la ședința de audieri din data de 22.02.2022, fiind înștiințate prin adresele nr. 611/26.01.2022 (filele 16-17 la dosar).

8. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere la fiecare dosar în data de 15.02.2022 (filele 8-24 la dosarul nr. 922/2021, filele 6-27 la dosarul nr. 1002/2021 și filele 20-48 la dosarul nr. 1005/2021).

9. Punctul de vedere transmis de partea reclamată la dosar a fost comunicat petentelor, acordându-se acestora un termen pentru depunerea de note/concluzii scrise (fila 26 la dosarul nr. 922/2021, fila 29 la dosarul nr. 1002/2021 și fila 51 la dosarul nr. 1005/2021).

10. Petentele nu au depus concluzii scrise și nu au mai comunicat alte înscrisuri la dosar.

11. Partea reclamată a depus concluzii scrise la dosarul nr. 1005/2021 (filele 52-55 la dosar).

12. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei Asociația Clubul Sportiv Felcsik SK

13. Petenta sesizează Consiliul cu privire la practica discriminatorie a părții reclamate față de sportivele de sex feminin.

14. În fapt, petenta arată următoarele:

15. Asociația este un club sportiv, care a fost înființată și funcționează în condițiile legii, având ca scop principal promovarea sportului de hochei pe gheață, sprijinirea dezvoltării tinerilor sportivi fără nicio discriminare și participarea în campionatele și competițiile naționale și internaționale. Asociația este membru afiliat al Federației Române de Hochei pe Gheață (FRGH, partea reclamată din prezenta cauză).

15.1 Petenta menționează faptul că în campionatele naționale U16 nu este recunoscut dreptul de joc al fetelor și, pe cale de consecință sportivele hocheiste de categoria de vârstă U16 (născute în anii 2006-2007) nu pot lua parte, în condiții de egalitate cu sportivii de sex masculin cu aceeași categorie de vârstă, la activitățile sportive.

15.2 Se arată că până la sezonul competițional 2021/2022 a fost o practică constantă în sensul că jucătoarele de sex feminin au participat la campionatele naționale în toate categoriile de vârste sub 16 ani împreună cu jucătorii de sex masculin. În acest sens pe rapoartele oficiale ale meciurilor organizate în campionatele naționale de juniori U16 figurează atât fete cât și băieți însă Federația Română de Hochei pe Gheață nu a organizat campionatele naționale separat pentru fete și pentru băieți.

15.3 La data de 22.11.2021 structurile sportive înscrise în Campionatul Național Juniori II – U16, sezonul competițional 2021 /2022, au primit o adresă de informare oficială de la Președintele Comisiei Centrale de Competiții a FRHG trimisă prin email, cu titlul „*Campionat Național de Hochei pe Gheață U16*”, în care se arată în mod expres și contrar practicii anterioare, că: „*Nu au drept ele joc fetele*„.

16. Petenta apreciază că această faptă reprezintă o discriminare pe bază de sex și reprezintă privarea dreptului jucătoarelor de U16 de a participa la activitățile sportive competiționale în condiții egale cu băieții.

17. În continuarea expunerii, petenta consideră ca și criteriu de discriminare apartenența sexuală, rezultatul practicii discriminatorii fiind interzicerea accesului jucătoarelor de hochei

de gheață, în categoria de vârstă U16, la activități sportive, drept care este garantat conform art. 1 alin. (2) lit. c) pct. vi) din OG nr. 137/2000. În condițiile în care jucătoarele U16 nu au drept de joc în campionatele naționale și nu este organizat campionat național separat pentru fete, acestora este restricționat dreptul de a lua parte la competiții sportive.

18. În ceea ce privește Statutul FRHG, petenta arată că, în conformitate cu art. 9.1, pct. 2 din Statut, Federația are ca atribuție "*organizarea activității și competiții sportive oficiale de hochei pe gheață la nivel național pe baza regulamentelor și normelor aprobate...*" iar, potrivit art. 30.2 pct. 6 Adunarea Generală „*aprobă regulamentele de organizare a activității hocheistice din România*”, precum și sistemul competițional. Se observă că organizarea competițiilor hocheistice de juniori la nivel național este în competența exclusivă a FRHG, aceasta fiind entitatea care trebuie să asigure accesul la activități sportive de hochei de gheață pentru toți sportivii juniori în condiții egale, fără nicio discriminare.

19. De asemenea, petenta arată că Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață Juniori II – U16 sezonul 2021/2022 aprobat de Adunarea Generală a FRHG nu face nicio distincție sau condiționare în privința participării la campionatul național al jucătorilor în funcție de sex și, cu toate acestea la începutul sezonului competițional nu este recunoscut dreptul de joc al fetelor.

20. În concluzie, petenta solicită să se constate că restricția aplicată de FRHG este o faptă de discriminare pe criteriu de apartenență sexuală și, totodată, să se dispună sancționarea comportamentului discriminatoriu al părții reclamate în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Petenta solicită obligarea FRGH de a înceta practica discriminatorie.

21. În susținerea celor menționate în petiție, petenta a depus la dosar următoarele înscrisuri: adresa de informare oficială din data de 22.11.2021 primită de la Președintele Comisiei Centrale de Competiții a FRMG prin email, cu titlul: „*Campionat Național de Hochei pe Gheață U16*”, rapoartele oficiale ale meciurilor din campionatele anterioare.

Susținerile petentelor

Clubul Sportiv Școlar Gheorghieni și Clubul Sportiv Municipal Odorheiu Secuiesc

22. Petentele sesizează Consiliul cu privire la practica discriminatorie a părții reclamate față de sportivele de sex feminin.

23. În fapt, petentele arată că sunt cluburi sportive, care au fost înființate și funcționează în condițiile legii, având ca scop principal promovarea sportului de hochei pe gheață, sprijinirea dezvoltării tinerilor sportivi fără nicio discriminare și participarea în campionatele și competițiile naționale și internaționale. Ca asociații, acestea sunt membre afiliate ale Federației Române de Hochei pe Gheață (FRHG).

24. Petentele menționează faptul că în campionatele naționale U16 nu este recunoscut dreptul de joc al fetelor și, pe cale de consecință sportivele hocheiste de categoria de vârstă U16 (născute în anii 2006-2007) nu pot lua parte, în condiții de egalitate cu sportivii de sex masculin cu aceeași categorie de vârstă, la activitățile sportive.

25. În continuare, petentele reiterează cele menționate anterior de către petenta Clubul Sportiv Felcsik SK în petiția sa, având o expunere asemănătoare.

26. În concluzie, petentele solicită să se constate că restricția aplicată de FRHG este o faptă de discriminare pe criteriu de apartenență sexuală și doresc obligarea FRGH să dispună încetarea practicii discriminatorii. De asemenea, petentele solicită sancționarea comportamentului discriminatoriu al părții reclamate în conformitate cu prevederile legale

în vigoare.

27. În susținerea celor menționate în petiție, s-au depus la dosar următoarele înscrisuri: adresa de informare oficială din data de 22.11.2021 a Președintelui Comisiei Centrale de Competiții a FRMG și rapoartele oficiale ale meciurilor din campionatele anterioare.

Susținerile părții reclamate

28. Partea reclamată, în punctul său de vedere comunicat la dosar, arată următoarele:

29. Având în vedere aprecierile petentelor, care consideră că, prin faptul că Federația Română de Hochei pe Gheață (FRHG) nu a permis în cadrul Campionatului Național Juniori II - U16 participarea de echipe mixte, aceasta ar fi comis un act de discriminare față de jucătoarele de sex feminin, fiindu-le interzis accesul la activitățile sportive, din aspectele învederate în cuprinsul prezentului punct de vedere, coroborate cu înscrisurile atașate, rezultă cu evidență netemeinicia susținerilor petentei.

29.1 În ceea ce privește principala alegație care constă în aceea că nu se permite, în cadrul campionatelor naționale, la segmentul de vârstă 15-16 ani, formarea și participarea la competiții de echipe mixte formate din jucători de hochei de sex masculin și feminin, reclamata consideră că aceasta este total neîntemeiată, având în vedere următoarele considerente:

- La nivel internațional este statuat principiul conform căruia *niciun jucător masculin nu poate participa la o competiție pentru femei și nicio jucătoare de sex feminin nu poate participa la o competiție pentru bărbați*. Acest principiu este prevăzut de IIHF Rule Book 2021-2022 (Regulamentul oficial 2021-2022) adoptat la nivelul Federației Internaționale de Hochei pe Gheață (IIHF), Federația Română de Hochei pe Gheață (FRHG) fiind membru al Federației Internaționale de Hochei pe Gheață (IIHF) și supunându-se tuturor regulilor și regulamentelor de la nivelul acesteia.

Prin urmare, documentul IIHF Rule Book 2021-2022 are caracter obligatoriu pentru Federația Română de Hochei pe Gheață (FRHG), activitățile sportive desfășurate la nivelul acesteia trebuind să se supună regulilor și principiilor enunțate în respectivul document.

29.2 Reclamata atrată că în cadrul ședinței Biroului Federal și al Adunării Generale a Federației Române de Hochei pe Gheață (FRHG) din data de 21 iulie 2021 a fost adoptat "Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață juniori II U16 Sezonul 2021 - 2022", regulament care la art. 2.5 prevede că *"Toate competițiile organizate sub jurisdicția FRHG trebuie să se desfășoare în conformitate cu prevederile Statutului FRHG, IIHF Rule Book 2021 2022, Regulamentului de disciplină, Regulamentului FRHG de transfer intern și internațional și Regulamentului Internațional de Transfer al IIHF, precum și cu respectarea legislației în vigoare"*.

Prin urmare, chiar dacă în Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață juniori II U16 sezonul 2021-2022 nu este prevăzută în mod expres regula conform căreia nu sunt acceptate echipele mixte, acest aspect rezultă cu claritate din coroborarea dispozițiilor Regulamentului de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață juniori II U16 Sezonul 2021-2022 cu cele ale Regulamentului oficial 2021-2022 de la nivelul Federației Internaționale de Hochei pe Gheață (IIHF) (IIHF Official Rule Book 2021-2022).

29.3 Partea reclamată apreciază că petentele nu pot invoca faptul că nu au avut cunoștință despre aceste prevederi având în vedere dispozițiile art. 2.6. din Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață juniori II U16

sezonul 2021-2022, care prevăd că *"toate cluburile sportive, echipele participante în Campionatul Național de Juniori I U16 trebuie să respecte toate prevederile art. 2.5."*

30. În ceea ce privește aspectele pentru care jucătoarele de hochei nu pot participa la competiții alături de jucătorii masculini, reclamata arată că acestea țin și de asigurarea unei protecții a jucătoarelor de hochei:

- Începând cu segmentul de vârstă aferent U16 (15-16 ani) există o serie de diferențe de ordin anatomic și de forță între jucătorii masculini și jucătoarele de sex feminin, diferențe care se accentuează prin prisma specificului sportului practicat (hochei), motiv pentru care se organizează, separat, competiții pentru echipele de masculin și pentru echipele de feminin.

- Regulile de joc și echipamentul de joc prezintă diferențe, în funcție de sexul jucătorilor, diferențe care, la final, au ca scop asigurarea unei protecții sporite în cazul jucătoarelor de hochei.

31. Reclamata apreciază că susținerea petentei conform căreia FRHG nu a organizat campionatele naționale separat pentru fete și pentru băieți este reală până la un punct și anume faptul că la acest segment de vârstă nu există echipe feminine și nu s-au putut organiza competiții pentru echipele de feminin.

32. În continuarea expunerii, partea reclamată arată că este preocupată de a crește hocheiul pe gheață feminin în România, FRHG aprobând în anul 2014 reînființarea lotului național de senioare, având ca obiectiv participarea la Campionatul Mondial de Senioare din 2016. Totodată, tot în anul 2014, Federația Română de Hochei pe Gheață (FRHG) a reînființat Campionatul Național de Senioare și România și-a reluat participarea la Campionatele Mondiale (participare întreruptă începând cu anul 2011).

De asemenea, se arată că în anul 2015 Biroul Federal al FRHG a aprobat înscrierea lotului Național de Junioare I U18 la precalificări în vederea participării la Campionatele Mondiale de Junioare U18 și încurajează și promovează hocheiul pe gheață feminin, asigurând echipelor feminine condiții de participare la evenimentele organizate sub egida Federației Internaționale de Hochei pe Gheață (IIHF) și dedicate promovării hocheiului pe gheață feminin.

33. În ceea ce privește susținerile petentelor cum că, urmare a interzicerii echipelor mixte, jucătoarelor de hochei din categoria de vârstă U16 le-ar fi fost interzis accesul la activități sportive, reclamata apreciază că această susținere este nereală în condițiile în care acestea puteau participa în categoria Senioare, având în vedere următoarele considerente:

- În cadrul Biroului Federal și Adunării Generale a FRHG din data de 21 iulie 2021 a fost adoptat și "Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață senioare, sezonul 2021-2022", conform căruia: *"Jucătoarele minore care vor să participe în Campionatul Național de hochei pe gheață la categoria de vârstă Senioare și nu au împlinit vârsta de 18 ani, trebuie să semneze un acord, derogare privind participarea la competițiile de senioare organizate de FRHG pentru un jucător minor (U18), conform formularului «Acord, privind derogare pentru jucător minor (18) privind participarea la competițiile de seniori organizate de FRHG»" (art. 4.1.3.).*

34. În concluzie, având în vedere considerentele prezentate, partea reclamată apreciază că alegațiile conform cărora Federația Română de Hochei pe Gheață (FRHG) ar fi săvârșit un act de discriminare, pe criteriu de sex, în raport de jucătoarele de hochei pe gheață, nu au niciun suport și solicită respingerea petiției ca nefondată.

35. În susținerea punctului său de vedere, reclamata a depus la dosarul cauzei următoarele înscrisuri: extras din IIHF Official Rule Book 2021-2022 (limba engleză și traducerea în limba română), Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de Hochei pe Gheață Juniori II U16, sezonul 2021-2022, Extras din Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de Hochei pe Gheață Senioare, sezonul 2021-2022 (filele 11-24, 6-27 și 20-48 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

36. În fapt, se reține că, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra sportivelor hocheiste din categoria de vârstă 15-16 ani (U16), acestora fiindu-le încălcat dreptul de a participa la competițiile sportive în condiții de

egalitate ca și sportivii de sex masculin din aceeași categorie de vârstă, din cauza condițiilor specifice de participare.

Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate.

37. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

38. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este o jurisdicție administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare al unui conflict corelativ dispozițiilor OG nr. 137/2000 republicată este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (CNCD), iar actul *per se* este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

39. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

40. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în

sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

41. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petente se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;
- d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat

42. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

43. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297

parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

44. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petente se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie, sex etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

45. Colegiul director, din analizarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei constată următoarele:

- Federația Română de Hochei pe Gheață (FRHG) nu a permis în cadrul campionatelor naționale Juniori II - U16 (segmentul de vârstă 15-16 ani) participarea de echipe mixte formate din jucători de hochei de sex masculin și de sex feminin, petentele apreciind că dreptul de joc al fetelor născute în anii 2006-2007 nu este recunoscut în campionatele naționale U16 și, pe cale de consecință sportivele hocheiste de categoria de vârstă U16 nu pot lua parte la activitățile sportive în condiții de egalitate cu sportivii de sex masculin, cu aceeași categorie de vârstă.

- Organizarea competițiilor hocheiste de juniori la nivel național este în competența FRHG, aceasta asigurând accesul la activități sportive de hochei de gheață pentru toți sportivii juniori iar până la sezonul competițional 2021/2022 practica constantă a fost ca jucătoarele de sex feminin să participe la campionatele naționale la toate categoriile de vârste sub 16 ani împreună cu jucătorii de sex masculin, formând echipe mixte.

- Federația Română de Hochei pe Gheață este membru al Federației Internaționale de Hochei de Gheață (IIHF) și se supune regulilor și regulamentelor de la nivelul acesteia. Principiul statuat la nivel internațional este acela conform căruia *niciun jucător masculin nu poate participa la o competiție pentru femei și nicio jucătoare de sex feminin nu poate participa la o competiție pentru bărbați*, activitățile sportive desfășurate la nivel FRHG trebuind să se supună principiilor enunțate în Regulamentul oficial - IIHF Rule Book 2021-2022.

- În ședința Biroului Federal și Adunării Generale a FRHG din data de 21 iulie 2021 a fost adoptat "Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață juniori II U16 Sezonul 2021 - 2022", în care se prevede că *"Toate competițiile organizate sub jurisdicția FRHG trebuie să se desfășoare în conformitate cu prevederile Statutului FRHG, IIFH Rule Book 2021 2022, Regulamentului de disciplină, Regulamentului FRHG de transfer intern și internațional și Regulamentului Internațional de Transfer al IIFH, precum și cu respectarea legislației în vigoare"* (art. 25 din Regulament). Acest regulament nu face nicio distincție sau condiționare în privința participării la campionatul național al jucătorilor în funcție de sex.

- În cadrul aceleiași ședințe din data de 21 iulie 2021 a fost adoptat și "Regulamentul de organizare și desfășurare a Campionatului Național de hochei pe gheață senioare, sezonul 2021-2022", conform căruia: *"Jucătoarele minore care vor să participe în Campionatul Național de hochei pe gheață la categoria de vârstă Senioare și nu au împlinit vârsta de 18 ani, trebuie să semneze un acord, derogare privind participarea la competițiile de senioare organizate de FRHG pentru un jucător minor (U18), (...)"* (art. 4.1.3. din Regulament).

- În sezonul competițional 2021/2022, structurile sportive înscrise în Campionatul Național Juniori II– U16 au primit, la data de 22.11.2021, o adresă oficială semnată de Președintele Comisiei Centrale de Competiții a FRHG", prin care, referitor la Campionatul Național de Hochei pe Gheață UI6, sunt informate că: *"Nu au drept de joc fetele,,*

- Aspectele pentru care, începând cu segmentul de vârstă aferent U16 (15-16 ani), jucătoarele de hochei nu pot participa la competiții alături de jucătorii masculin, țin și de asigurarea unei protecții a acestor jucătoare, motiv pentru care se organizează, separat, competiții pentru echipele de masculin și pentru echipele de feminin:

- FRHG nu a organizat campionatele naționale separat, pentru fete și pentru băieți deoarece la acest segment de vârstă nu există echipe feminine și nu s-au putut organiza competiții pentru echipele de feminin. Jucătoarelor de hochei din categoria de vârstă U16 le-a fost permisă participarea la categoria senioare (U18), începând cu anul 2014 fiind reînființat lotul național de senioare și Campionatul Național de Senioare.

46. Petentele au invocat criteriul de apartenență sexuală, afirmând că a fost creată pentru sportivele de sex feminin o situație de inferioritate care a generat un cadru ostil, interzicerea accesului jucătoarelor de hochei de gheață la campionatele naționale, la categoria de vârstă 15-16 ani, și neorganizarea unui campionat național feminin separat pentru această categorie de vârstă având ca scop restrângerea și restricționarea dreptului acestor sportive de a lua parte la activități/competiții sportive, în condiții de egalitate a drepturilor recunoscute de lege.

47. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând *"sau oricare alt criteriu"*, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). *"Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele"* (*Cliff împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea *"orice altă situație"* trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Cliff împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Cliff împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

48. Privitor la restrângerea drepturilor, Colegiul director se raportează și la prevederile OG nr. 137/2000, art. 5 care stabilește: *„Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională.”*

49. Colegiul director reține că partea reclamată a anunțat organizațiile sportive că începând cu segmentul de vârstă aferent U16 (15-16 ani), jucătoarele de hochei nu pot participa la competiții sportive alături de jucătorii de sex masculin (echipe mixte), respectând principiile prevăzute în Regulamentul adoptat la nivelul Federației Internaționale de Hochei pe Gheață, al cărei membru este. Principiul în cauză este prevăzut în mod expres în IIHF Rule Book 2021-2022 și are caracter obligatoriu atât pentru Federația Română de Hochei pe Gheață, cât și pentru membrii acesteia (inclusiv petentele din prezenta cauză), sens în care activitățile sportive desfășurate la nivelul FRHG trebuie să se supună regulilor și principiilor enunțate în regulament.

50. Condițiile particulare cu privire la vârstă, sex, calități fizice sunt permise în activitățile/competițiile sportive, acestea fiind menționate în legislația specifică care reglementează atât activitățile sportive cât și funcționarea structurilor din domeniul sportiv. Se observă că în motivele pentru care, începând cu segmentul de vârstă 15-16 ani, se organizează separat competiții pentru echipele de feminin și echipele de masculin, sunt conținute aspecte ce țin de protecția jucătoarelor și de condiții de egalitate din prisma specificului acestui sport, a regulilor de joc și a echipamentului, jucătoarele de sex feminin fiind natural supuse unor diferențe de ordin anatomic și de forță în raport cu jucătorii de sex masculin. Aceste competiții nu mai sunt cu participare de echipe mixte formate din jucători de hochei de sex feminin și masculin, interzicerea echipelor mixte la categoria de vârstă U16 având la bază o serie de realități, în special diferențele care există între jucătorii de sex masculin și jucătoarele de sex feminin, și are ca scop acordarea unei protecții sporite jucătoarelor de hochei și asigurarea unor șanse egale din punct de vedere al activității sportive.

51. De asemenea, se observă faptul că, pentru menținerea unui rol echilibrat și pentru a nu priva sportivele hocheiste de participarea lor la activități/competiții sportive, în condițiile în care, din lipsă de echipe, nu s-a putut organiza un campionat național pentru echipele de feminin pentru categoria de vârstă 15-16 ani, FRHG a oferit jucătoarelor din această categorie de vârstă oportunitatea de a se înscrie la categoria senioare, cu participarea la activități sportive și la Campionatul Național de Senioare. În acest sens nu se poate afirma că jucătoarelor de hochei din categoria de vârstă 15-16 ani (U16) le-a fost interzis dreptul de a participa la competițiile sportive organizate în domeniul hocheiului pe gheață, în condițiile în care acestea pot concura la categoria Senioare, respectiv categoria U18.

52. În consecință, condițiile specifice anunțate de partea reclamată în vederea participării jucătoarelor de hochei de sex feminin la categoria de vârstă 15-16 ani sunt permise de legislația în domeniu, în vigoare, pe considerentul că reprezintă o măsură justificată, reală și determinantă. Nu suntem în ipoteza unui caz de discriminare pe criteriul de apartenență sexuală, în condițiile în care, atât la nivelul Federației Internaționale de Hochei pe Gheață (IIHF) cât și la nivelul Federației Române de Hochei pe Gheață (FRHG) este recunoscut principiul conform căruia jucătorii de hochei nu pot participa la competițiile organizate pentru sexul opus. FRHG poate institui reguli de desfășurare a competițiilor sportive ținând cont

de condițiile specifice fiecărei categorii de vârstă, și de planificare a competițiilor echipelor de mixt, masculin și feminin în condiții egale, cu respectarea întocmai a Regulamentelor de organizare și desfășurare a campionatelor, a regulamentelor internaționale și a legislației în domeniu, în vigoare.

53. Din coroborarea tuturor elementelor prezentate Colegiul director constată că, în prezența speță, aspectele identificate nu conclud aprecierilor că partea reclamată a manifestat o conduită discriminatorie la adresa jucătoarelor de hochei de sex feminin, categoria de vârstă 15-16 ani, interzicerea echipelor mixte la categoria de vârstă 15-16 ani (U16) fiind o măsură justificată.

54. Având în vedere cele expuse, Colegiul director apreciază că aspectele sesizate nu pot conduce la situația în care să se constate că sunt îndeplinite condițiile necesare pentru ca elementele să fie calificate ca fiind susceptibile de discriminare. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform prevederilor OG nr.137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art.2 alin.(1) din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare (măsura este justificată).
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

IV. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări:

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 17.08.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

